

ISO STANDARTLARINDA ANNEX SL YAPISI

Gizem Göktaş, BTYÖN Danışmanlık

Annex SL nedir?

ISO uzun yıllardır kalite ve çevreden, bilgi güvenliği, iş sürekliliği yönetimi ve kayıt yönetimine kadar çeşitli konularda birçok yönetim sistemi standardı oluşturmuştur. Paylaşımların ortak unsurları olmasına rağmen, ISO yönetim sistemi standartları çok farklı şekil ve yapılarla yayınlanmıştır. Bu ortak yapı eksikliği, uygulama aşamasında bazı karışıklıklar ve zorluklara sebep olmaktadır. Bu karışıklıklar ve zorluklar ISO standartlarında Annex SL yapısına geçilmesine yol açmıştır. Başlangıçta, ISO 9001 ve ISO 14001 arasındaki uyumluluğu koordine etmek için kurulan Annex SL, tüm ISO yönetim sistemi standartları için uygulanabilir bir taslak haline getirilmiştir.

Farklı yönetim sistemlerinin entegre olmasını sağlamak ve çoklu yönetim sistemlerinin kurulmasını kolaylaştırıp, cazip hale getirmek için oluşturulan bir taslak yapı olan Annex SL, birden fazla yönetim sistemi arasında yeni kavramları aşılacak için de bir fırsat oluşturmaktadır.

Annex SL ilk olarak, önceden bilinen adıyla ISO Kılavuz 83 olarak tasarlanmıştır ancak son değişiklikler ile Annex SL olarak kabul görmüştür. Yeni yayınlanan tüm yönetim sistemi standartları bu yapıda olacağı gibi, mevcut standartların revizyonları da bu yapıya göre yapılacaktır.

Annex SL özet

Annex SL standartların uygulanabilir ve ortak terimlerle ortak yapıda yayınlanmaları, anlaşılabilir olmaları için sahip olmaları gereken özellikleri açıklamış ve 4 tane ek ile de yardımcı kontroller yayınlamıştır. Kısaca Annex SL yapısına dair standardı açıklarsak,

Ek 1: Kurulan standardın, pazarla ilgisi, uyumluluğu, konuların kapsamı, esnekliği, ticareti kısıtlamaması, denetiminin uygulanabilirliği ve istisnai durumları için kılavuzluk edecek sorular içerir.

Ek 2: Ek 3'de kurulan standart yapısına kurulan standarda özel ilavelerin nasıl olacağına dair açıklamalar içerir.

Ek 3: Yüksek seviye yapı, aynı çekirdek metin, ortak terimler ve çekirdek tanımlar içeren temel standart yapısıdır.

Ek 3 için kalıp başlıklar ise,

- 1.Kapsam
- 2.Atıf Yapılan Standartlar ve/veya Dokümanlar
- 3.Terimler ve Tarifler
- 4.Kuruluşun İçeriği
 - 4.1.Kuruluşun ve İçeriğinin Anlaşılması
 - 4.2.İlgili Tarafların İhtiyaçlarının ve Beklentilerinin Anlaşılması
 - 4.3.XXX Yönetim Sisteminin Kapsamının Belirlenmesi
 - 4.4.XXX Yönetim Sistemi
- 5.Liderlik
 - 5.1 Liderlik ve Yönetim Desteği
 - 5.2 Politika
 - 5.3 Kuruluş İçerisindeki Görevler, Sorumluluklar ve Yetkiler
- 6.Planlama
 - 6.1.Risklere ve Fırsatlara Yönelik Faaliyetler
 - 6.2.XXX Amaçları ve Söz Konusu Amaçlara Ulaşmak İçin Planlar
- 7.Destek
 - 7.1 Kaynaklar
 - 7.2 Yetkinlik
 - 7.3 Farkındalık
 - 7.4 İletişim
 - 7.5 Yazılı Hale Getirilen Bilgi
 - 7.5.1 Genel
 - 7.5.2 Yazılı Bilginin Oluşturulması ve Güncellenmesi
 - 7.5.3 Yazılı Bilginin Kontrol Edilmesi
- 8.İşletim
 - 8.1.İşletimsel Planlama ve Kontrol
- 9.Performansın Değerlendirilmesi
 - 9.1. İzleme, Ölçme, Analiz Etme ve Değerlendirme
 - 9.2. İç Denetim
 - 9.3. Yönetim Gözden Geçirmesi
- 10.İyileştirme
 - 10.1.Uygunsuzluk ve Düzeltici Faaliyet
 - 10.2.Sürekli İyileştirme

Ortak Terimler

Kuruluş	Süreç
İlgili Taraf, Paydaş	Performans
Gereksinim	Dış Kaynaktan Karşılama
Yönetim Sistemi	İzleme
Üst Yönetim	Ölçme
Etkinlik	Denetim
Politika	Uygunluk
Amaç	Uygunsuzluk
Risk	Düzeltilme
Yeterlik	Düzeltilici Faaliyet
Yazılı Hale Getirilmiş Bilgi	Sürekli İyileştirme

Ek 4: Bir standardın oluşturulmasında tüm bu Annex SL açıklamaları ve Ek 1, 2, 3 teki gerekliliklerin nasıl yerine getirileceğine dair rehberlik açıklamaları içerir.

Annex SL kimler tarafından yapıldı?

Annex SL ISO Teknik Yönetim Kurulu(TMB), Ortak Teknik Koordinasyon Grubu (JTCG)'nun bir ürünüdür. TMB yeni teknik standartların uygulanması ile ilgili teknik süreçleri yönetmek için tahsil edilmiştir. Bu süreçlerin nasıl çalıştığını kontrol eder ve standartların oluşturulma, teknik komitelerin yönetimi için kurallar belirler. JTCG, TMB özel bir yönetim sistemi oluşturulması ve uygulanması ile ilgili faaliyetlerini yönetir.

Annex SL neyi amaçlar?

Yapı öncelikle, ISO yönetim sistemi standartlarının tutarlılığını ve uyumunu artırmayı amaçlar. Aynı temel metin ve ortak terimler çerçevesinde, birleştirici bir yapı oluşturarak, tüm ISO yönetim sistemlerini gereksinimlere uyumlu hale getirmeyi hedefler. Yapı bireysel yönetim sistemleri standardına ek olarak "disipline özgü" şartları katmaya elverişlidir.

Yeni yönetim sistemi standartları ve mevcut standartların gelecekteki revizyonları bu ortak yaklaşım sayesinde kullanıcılara karşı değer kazanacaktır. Yönetim sistemlerini entegre işleten işletmeler için kolaylaştırıcı bir etki yapacak aynı zamanda da tüm işletmeleri entegre sistemlere teşvik edecektir.

Annex SL yapısı içinde, 4 Appendix ve bir Annex SL yapısı dizayn edilmiştir. ISO ya özgü olan yapılar ise, Annex SL (normative) ve Appendix 3 (normative) olarak geçmektedir.

Ne zaman yürürlükte olacak Annex SL?

Mevcut ve planlanan Annex SL yapılı ISO standartları,

ISO / IEC 27001 , Bilgi Teknolojisi : Güvenlik teknikleri , Bilgi güvenliği yönetim sistemi

ISO 30301:2011 , Bilgi ve belgeler : kayıtlar için yönetim sistemi

ISO 22301:2012 , Toplumsal güvenlik : İş sürekliliği yönetim sistemi

ISO 20121:2012 , Olay Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi

ISO 39001 , Yol - Trafik güvenliği (RTS) yönetim sistemi , ISO 55001 , (Şu anda 2014 için planlanan yayın) Varlık yönetimi

Gelecek dönemler için planlananlar,

ISO 9001:2015 (Kalite Yönetimi)

ISO 14001 (Ayrıca 2015 yılında beklenen)

ISO 13485 (Halen revizyon altında)

Ve Annex SL'e dayalı revizyonlar uygulanması üzerine karar verilmiş bazı sektörler:

Uluslararası Otomotiv Görev Gücü (IATF) - ISO / TS 16949

Uluslararası Havacılık Kalite Grubu (IAQG) - AS9100/10/20

British Standards Institute (BSI) - OHSAS 18001

Referanslar

- The 9000 Store - What is the New Annex SL Platform?
- The new ISO standard 'Standard' Template - Graham Watson Integre Ltd.
- Consolidated ISO Supplement – Procedures specific to ISO
- IRCA Briefing note: Annex SL (previously ISO Guide 83)
- Annex SL